

TOELICHTING

Gemeenschappelijke Regeling Centrumregeling Samenwerking Gemalendiensten

Algemene toelichting

De colleges van de gemeenten Delft, Leidschendam-Voorburg en Pijnacker-Nootdorp werken al geruime tijd samen in het programma Netwerk Afvalwaterketen Delfland (NAD). Binnen de regio nemen verschillende overheden aan dat programma deel. Een van de programma's waarop onderling samenwerking wordt gezocht betreft het gebied van het onderhoud van het transportsysteem (gemalen en persleidingen). Delft, Leidschendam-Voorburg en Pijnacker-Nootdorp hebben in dit kader één gezamenlijke beheer- en onderhoudsdienst opgezet voor het uitvoeren van de wettelijke taak van de zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater. De wenselijkheid en haalbaarheid van de gezamenlijke uitvoering zijn voorafgaand daaraan in een bedrijfsplan uitgekristalliseerd.

Om deze samenwerking formeel in te kaderen zijn zij de samenwerking in een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumregeling aangegaan. Dit is een van de wettelijke samenwerkingsvormen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In een dergelijke regeling voert één gemeente taken voor de andere deelnemende gemeente uit. In de Centrumregeling Samenwerking Gemalendiensten is Pijnacker-Nootdorp de gemeente die als centrumgemeente de taken voor de andere gemeenten, de gastgemeenten, uitvoert.

De centrumregeling betreft een collegeregeling, dat wil zeggen een gemeenschappelijke regeling waaraan uitsluitend colleges deelnemen en waarbij uitsluitend collegebevoegdheden zijn betrokken. Een centrumregeling is geen eigenstandige publiekrechtelijke organisatie. De centrumgemeente die de taken van de regeling uitvoert is de rechtspersoon waar het om draait. Bevoegdheden die aan (het college van) de centrumgemeente worden opgedragen lopen (in dit geval) via volmacht- en machtigingsbesluiten van de deelnemende colleges.

Omdat de centrumgemeente de rechtspersoon is die de taken uitvoert is er geen formeel bestuur van een centrumregeling. Het college van de centrumgemeente vormt immers het bevoegd gezag binnen die gemeente. Wel is uit oogpunt van goede bedrijfsvoering een vast overleg in het leven geroepen van de binnen de drie gemeenten voor de riolering en het NAD verantwoordelijk personen: het gemalenberaad. Dit beraad stuurt de uitvoering van de taken aan.

Om te borgen dat de raden adequaat betrokken worden bij de gang van zaken van de regeling bevat de regeling diverse voorzieningen zoals de Wet gemeenschappelijke regelingen deze ook voorschrijft. Deze zien onder meer op de informatieverstrekking en wijzigen en opheffen van de regeling.

Onderstaand wordt een korte toelichting gegeven op de afzonderlijke artikelen.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit artikel bevat enkele begripsbepalingen die in de gemeenschappelijke regeling gehanteerd worden. Deze zijn aanvullend op termen zoals deze in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet worden gebruikt.

Artikel 2 Belang

Dit artikel omschrijft het belang van de regeling. De regeling is puur voor het uitvoeren van taken rondom het gemeentelijk afvalwater in het leven geroepen. De taken worden grotendeels uitgeoefend binnen de gemeentegrenzen van de deelnemers. Enkele door de gemeenten beheerde gemalen liggen buiten de gemeentegrenzen. Daarom is gekozen voor de term beheergebied.

Hoofdstuk 2 Taken en bevoegdheden

Artikel 3 Centrumgemeente

In dit artikel wordt de centrumgemeente aangewezen.

Artikel 4 Taken centrumgemeente

In artikel 4 worden de door de centrumgemeente uit te voeren taken omschreven. Het beheer en onderhoud van de gemalen en de rioolpersleidingen is een taak die de gastgemeenten in ieder geval bij de centrumgemeente beleggen en die de centrumgemeente dan ook in ieder geval voor de gastgemeenten uitvoert. Daarnaast wordt binnen en door de centrumgemeente de informatievoorziening verzorgd ten behoeve van het beleid dat de drie gemeenten omtrent dit onderwerp voeren. Dit gebeurt onder regie van het gemalenberaad.

Ondersteunende taken gerelateerd aan het beheer en onderhoud kunnen op verzoek van de gastgemeenten ook door de centrumgemeente worden uitgevoerd. De gastgemeenten kunnen daarom verzoeken, de centrumgemeente kan daarin bewilligen. Voor alle deelnemers betreft dit geen verplichte activiteit.

Artikel 5 Bevoegdheden centrumgemeente

Om de taak naar behoren uit te kunnen oefenen is een volmacht en machtiging vanuit de gastgemeenten naar de centrumgemeente vereist. Het artikel is ruim opgezet zodat per activiteit kan worden bekeken van en naar welk orgaan of welke persoon de volmacht of machtiging moet worden verstrekt. De centrumregeling betreft niet de uitoefening van publiekrechtelijke bevoegdheden. Een mandaat is daarom niet aan de orde.

Artikel 6 Aansturing

De centrumgemeente voert de taken uit, maar wel in nauw overleg tussen de drie deelnemende gemeenten. Daarom is het gemalenberaad ingesteld. Dit beraad bestaat uit de

personen die binnen de drie deelnemende gemeenten elk verantwoordelijk zijn voor de taak betreffende de riolen en de persgemalen. Zij overleggen regelmatig onderling en sturen de uitvoering van de taken aan. Het beraad neemt de noodzakelijke besluiten in unanimiteit. Lukt dat niet, dan treedt het beraad in overleg met de gemeentesecretaris van de centrumgemeente. Deze overlegt waar nodig met de gemeentesecretarissen van de gastgemeenten. De gemeentesecretarissen spreken elkaar in ieder geval jaarlijks over de regeling.

Artikel 7 Organisatie van de taakuitvoering

Artikel 7 omschrijft de werkwijze van de centrumgemeente in die gevallen waarin zij aanvullende taken voor de gastgemeenten uitvoert. In die gevallen waarin sprake is van een aanbesteding zijn de inkoopvoorwaarden van de centrumgemeente van toepassing. Vanzelfsprekend handelt de centrumgemeente altijd conform het aanbestedingsrecht.

Artikel 8 Werkwijze taakuitvoering

Aanpassingen in de taakuitvoering, zowel op verzoek van de gastgemeenten als op initiatief van de centrumgemeente, worden alleen per 1 januari van enig jaar doorgevoerd. Wanneer een aanpassing kosten met zich brengt (frictiekosten), dan wordt gezamenlijk gekeken naar de manier waarop deze kosten zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Op grond van vaste jurisprudentie kan voor een periode van maximaal 5 jaar betaling van frictiekosten worden gevergd. Een vergelijkbare regeling is opgenomen onder artikel 16 in geval van uittreding uit de regeling.

Hoofdstuk 3 Financiële bepalingen

Artikel 9 Bekostiging taakuitvoering

Dit artikel omschrijft de kosten die de centrumgemeente aan de gastgemeenten in rekening brengt voor het uitvoeren van de taak. Deze kosten betreffen alle relevante kosten. Onder het begrip integrale kosten valt naast de kosten voor het uitvoeren van de dienstverlening ook de toerekening van de overhead. De centrumgemeente bepaalt hoe kosten van overhead worden berekend. Dat kan op verzoek van de gastgemeenten uiteraard inzichtelijk worden gemaakt. De financiën lopen via de begroting van de centrumgemeente.

Hoofdstuk 4 Informatievoorziening

Artikel 10 Informatievoorziening

Dit artikel schrijft voor dat de drie colleges elkaar goed op de hoogte houden omtrent alles dat de uitvoering van de taken betreft.

Hoofdstuk 5 Personeel

Artikel 11 Vast, gedetacheerd en tijdelijk personeel

Het is mogelijk dat personeel dat bij het aangaan van de centrumregeling nog bij een gastgemeente in dienst is, in eerste instantie bij de centrumgemeente wordt gedetacheerd. Het is de bedoeling dat uiteindelijk al het personeel dat werkzaam is voor de gemalendiensten

bij de centrumgemeente in dienst is. Daarnaast kan tijdelijk personeel worden ingehuurd door de centrumgemeente.

Hoofdstuk 6 Archief

Artikel 12 Archiefbepalingen centrumgemeente

De archiefregeling van de centrumgemeente is van toepassing.

Hoofdstuk 7 Geschillen

Artikel 13

Als sprake is van een geschil, dan moeten de deelnemende gemeenten eerst proberen om dat in onderling overleg op te lossen. In eerste instantie zoekt het gemalenberaad naar een oplossing. Wanneer dat niet lukt, is het aan de gemeentesecretarissen en in laatste instantie aan de colleges om daarvoor te zorgen. Pas wanneer ook door hen geen oplossing wordt gevonden, leggen partijen het geschil conform de Wgr voor aan gedeputeerde staten.

Hoofdstuk 8 Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing

Artikel 14 Wijziging van de regeling

De regeling voorziet in de mogelijkheid van wijziging van de regeling indien de colleges daartoe unaniem besluiten. Daarvoor is voorafgaande toestemming van de raden vereist.

Artikel 15 Toetreding

Een verzoek om toetreding wordt bekeken door het gemalenberaad en de gemeentesecretarissen. Voordat toetreding plaats kan vinden is unanieme instemming van de colleges nodig. De colleges kunnen pas besluiten tot instemming met de toetreding wanneer zij daar elk toestemming van hun raden voor hebben verkregen.

Artikel 16 Uittreding en opheffing

Dit artikel regelt de voorwaarden voor uittreding en opheffing.

De eerste vier jaar na inwerkingtreding van de centrumregeling kunnen de deelnemers in beginsel, behoudens bijzondere omstandigheden waarover zij het eens moeten zijn, niet uittreden. Een college kan na die periode uittreden mits het daartoe heeft besloten en de raad of de staten daarvoor toestemming hebben gegeven. De regeling stelt verder geen bijzondere voorwaarden aan uittreding, anders dan daarvoor een plan moet worden vastgesteld: zowel in geval van uittreding als bij opheffing van de regeling maakt een registeraccountant een plan voor de kosten die daarmee gepaard gaan. Uitgangspunt is, dat de deelnemende gemeenten met elkaar bekijken hoe de kosten zoveel mogelijk beperkt kunnen worden. Voor uittredingskosten geldt dat deze voor een maximum periode van vijf jaar voor rekening van de uittredende gemeente mogen komen. Het plan wordt in beginsel unaniem vastgesteld. Komen de deelnemers er niet uit, dan wordt in een volgende sessie een meerderheidsstandpunt bepaald.

Voor opheffing zelf geldt unanimititeit. Het unanimiteitsvereiste laat onverlet dat het voor een deelnemer na vier jaar te allen tijde mogelijk is om uit te treden uit de regeling.

Hoofdstuk 9 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 17 Duur van de regeling

Een gemeenschappelijke regeling kan voor bepaalde of onbepaalde tijd worden getroffen. Deze gemeenschappelijke regeling wordt gezien de gekozen doelstelling van samenwerking voor onbepaalde tijd getroffen.

Artikel 18 Inzending en publicatie regeling

Het college van de centrumgemeente is belast met de bekendmaking daarvan en de verzending naar gedeputeerde staten. Dat geldt eveneens voor wijzigings- en opheffingsbesluiten.

Artikel 19 Evaluatie

De werking van de regeling zal iedere vier jaar worden geëvalueerd. De eerste keer gebeurt dat al in het derde jaar, mede vanwege de mogelijkheid om na de eerste periode van vier jaar uit te treden.

Artikel 20 Inwerkingtreding

De regeling treedt per 1 april 2019 in werking, tenzij publicatie op een later moment plaatsvindt. Inwerkingtreding vindt in dat geval daags na de publicatie plaats.

Artikel 21 Citeerwijze

Dit artikel regelt de citeerwijze (de officiële naam) van de gemeenschappelijke regeling.